

**Білгород-Дністровський економіко-правовий фаховий коледж
Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»**

(повна назва навчального закладу)

Циклова комісія фахових дисциплін

**АНОТАЦІЯ
навчальної дисципліни
«Основи кооперації»**

Курс та семестр вивчення	3 курс, 6 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Облік і оподаткування» «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» «Харчові технології» «Право»
Спеціальність	071 Облік і оподаткування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність 181 Харчові технології 081 Право
Галузь знань	07 Управління та адміністрування 07 Управління та адміністрування <u>Спеціалізація:</u> Товарознавство в митній справі 18 Виробництво та технології 08 Право
Ступінь освіти	Фаховий молодший бакалавр

ПРИЗВИЩЕ, ім'я викладача, який веде дану дисципліну, кваліфікація	МОНАСТИРСЬКА Лариса Євгенівна, викладач-методист, спеціаліст вищої категорії
Контактний телефон	098 815 87 65
Електронна адреса	monlarisa6@gmail.com
Розклад навчальних занять	
Консультації	
Код дистанційного курсу	https://classroom.google.com/c/Mzk3Njc2NTQxNTA0?cjc=nkkfaxt

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Результати навчання
<p align="center">Загальні компетентності</p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p>	<p>РН 1. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.</p> <p>РН 2. Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності із професійною метою.</p> <p>РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.</p>

Робоча програма дисципліни **Основи кооперації** для підготовки фахових молодших бакалаврів усіх спеціальностей

Робоча програма складена на підставі програми вибіркової навчальної дисципліни «*Основи кооперації*», затвердженої Директором Департаменту кадрової політики, освіти і науки Укркоопспілки Л. Г. Войнаш 12. 08 2020 р.

Розробник:

Лариса МОНАСТІРСЬКА

викладач-методист,
спеціаліст вищої категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії

Фахових дисциплін

Протокол від 27 серпня 2020 року №1

Голова циклової комісії

_____ **Лариса МОНАСТІРСЬКА**

© _____, 20__

рік

© _____, 20__

рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
			денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів:	Загальна кількість годин	07 Управління та адміністрування 07 Управління та адміністрування <u>Спеціалізація:</u> Товарознавство в митній справі 18 Виробництво та технології 08 Право	вибіркова	
1,5	45	071 Облік і оподаткування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність 181 Харчові технології 081 Право		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>2 год.</u> самостійної роботи студента – <u>год.</u>		<u>фаховий молодший бакалавр</u>	Лекції	
			<u>14 год.</u>	
			Практичні	
			<u>8 год</u>	
			Семінарські	
			<u>6 год</u>	
			Самостійна робота	
<u>17 год.</u>				
		Вид контролю: <u>диференційований залік</u>		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загальної кількості годин
 для денної форми навчання –
 для заочної форми навчання –

1. Мета та завдання вибіркової навчальної дисципліни

1.1 Мета вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Основи кооперації» полягає у з'ясуванні сутності, змісту, підпорядкування таких ключових понять як кооперація, кооператив з позицій розвитку світової споживчої кооперації, української кооперації з метою оволодіння теоретичними основами кооперативної діяльності на сучасному етапі розвитку суспільства та практичними вміннями і навиками створення та організації діяльності споживчого товариства.

1.2 Основними завданнями вивчення дисципліни є оволодіння студентами знаннями щодо:

- теоретичних основ кооперації;
- історичного аспекту розвитку кооперативного руху;
- сучасного вектору розвитку споживчої кооперації в Україні та світі;
- правових основ діяльності кооперативів та кооперативних відносин
- історії брендбуку споживчої кооперації України та порядку використання фірмового стилю-брендбуку Укркоопспілки, МКА Європейського співтовариства споживчих кооперативів;
- функціонування галузей діяльності споживчої кооперації України;
- освітньої діяльності у споживчій кооперації України та кооперативах світу;
- здійснення організаційно-кооперативної роботи у споживчій кооперації України;
- забезпечення безпеки функціонування суб'єктів господарювання споживчої кооперації України.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи кооперації

- 1. Поняття і сутність кооперації*
- 2. Історичні етапи кооперативного руху та розвитку кооперації*

Модуль 2 Споживчі кооперативи (споживчі товариства) України.

- 1. Споживчий кооператив – основа споживчої кооперації України.*
- 2. Галузі діяльності споживчої кооперації України*
- 3. Фірмовий стиль (брендбук) споживчої кооперації України.*

Модуль 3. Міжнародний досвід кооперації

- 1. Кооперативні об'єднання у світі та Європі*
- 2. Освіта, професійна підготовка у кооперативах Європи в контексті кращих практик кооперативного бізнесу.*

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	практичні	семінарські	самостійна робота		лекції	практичні	семінарські	самостійна робота
Модуль 1. Теоретичні основи кооперації										
<i>1.1. Поняття і сутність кооперації</i>	9	4	2	-	3					
<i>1.2. Історичні етапи кооперативного руху та розвитку кооперації</i>	7	2	-	2	3					
Модуль 2 Споживчі кооперативи (споживчі товариства) України										
<i>2.1. Споживчий кооператив – основа споживчої кооперації України</i>	9	2	2	-	5					
<i>2.2. Галузі діяльності споживчої кооперації України</i>	8	2	2	2	4					
<i>2.3 Фірмовий стиль (брендбук) споживчої кооперації України.</i>	5	2	2	-	1					
Модуль 3. Міжнародний досвід кооперації										
<i>3.1. Кооперативні об'єднання у світі та Європі</i>	3	1	-	-	2					
<i>3.2. Освіта, професійна підготовка у кооперативах Європи в контексті кращих практик кооперативного бізнесу.</i>	4	1	-	2	1					
Усього годин	45	14	8	6	17					

4. Теми лекційних занять

№ з/п	№ заняття	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КООПЕРАЦІЇ			
1	1	Тема 1.1. Поняття і сутність кооперації <i>Поняття і сутність кооперації</i> План 1. Суть, зміст, місія, мета, завдання кооперації в Україні. 2. Кооператив як організаційна форма кооперації. Види кооперативів та кооперативних формувань. 3. Міжнародні і національні кооперативні принципи, їх характеристика. 4. Суть і зміст кооперативних цінностей	2
2	2	Тема 1.1. Поняття і сутність кооперації <i>Правове забезпечення кооперації в Україні</i> 1. Правове забезпечення кооперації в Україні. 2. Підзаконні нормативні акти з врегулювання внутрішньо кооперативних відносин	2
3	4	Тема 1.2. Історичні етапи кооперативного руху та розвитку кооперації <i>Історичні етапи кооперативного руху та розвитку кооперації</i> План 1. Поняття про кооперативний дух, кооперативну ідеологію. 2. Зародження і розвиток кооперативного руху в зарубіжних країнах. 3. Становлення кооперативного руху в Україні. 4. Історичний огляд розвитку кооперативів в Україні.	2
МОДУЛЬ 2 СПОЖИВЧІ КООПЕРАТИВИ (СПОЖИВЧІ ТОВАРИСТВА) УКРАЇНИ			
4	6	Тема: 2.1. Споживчий кооператив – основа споживчої кооперації України <i>Споживчий кооператив – основа споживчої кооперації України</i> План 1. Класифікація та характеристика діяльності споживчих товариств, їх економічна основа. 2. Механізм економічної взаємодії споживчого товариства з пайовиками 3. Порядок заснування споживчого товариства	2
5	8	Тема: 2.2. Галузі діяльності споживчої кооперації України <i>Галузі діяльності споживчої кооперації України</i> План 1. Торговельна діяльність, діяльність ресторанного господарства. 2. Послуги у споживчій кооперації 3. Кооперативна освіта, її значення для споживчої кооперації України 4. Концепція технічного захисту інформації з обмеженим доступом	2

6	11	<p>Тема: 2.3. Фірмовий стиль (брендбук) споживчої кооперації <i>Фірмовий стиль (брендбук) споживчої кооперації</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Брендбук Всеукраїнської центральної спілки споживчих товариств (Укркоопспілки) 2. Кооперативний інтегратор, кооперативні патерни (англ. Pattern — «зразок, шаблон; форма, модель; схема, діаграма») 	2
МОДУЛЬ 3. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД КООПЕРАЦІЇ			
7	13	<p>Тема: 3.1. Кооперативні об'єднання у світі та Європі Тема: 3.2. Освіта, професійна підготовка у кооперативах Європи в контексті кращих практик кооперативного бізнесу. <i>Кооперативні об'єднання у світі та Європі.</i></p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Споживча кооперація країн світу 2. Перспективи розвитку Європейської споживчої кооперації в умовах глобальних змін 3. Освіта, професійна підготовка у кооперативах Європи 	2
Разом			14

5. Темі семінарських занять

№ з/п	№ заняття	Назва теми дисципліни та семінарського заняття	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КООПЕРАЦІЇ			
1	5	<p>Тема 1.2. Історичні етапи кооперативного руху та розвитку кооперації</p> <p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття 1:</i></p> <p>Зародження і розвиток кооперативного руху в зарубіжних країнах та в Україні.</p>	2
МОДУЛЬ 2 СПОЖИВЧІ КООПЕРАТИВИ (СПОЖИВЧІ ТОВАРИСТВА) УКРАЇНИ			
2	10	<p>Тема: 2.2. Галузі діяльності споживчої кооперації України</p> <p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття 2:</i></p> <p>Заклади освіти у споживчій кооперації України, особливості їх функціонування.</p>	2
МОДУЛЬ 3. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД КООПЕРАЦІЇ			
4	14	<p>Тема: 3.2. Освіта, професійна підготовка у кооперативах Європи в контексті кращих практик кооперативного бізнесу.</p> <p style="text-align: center;"><i>Тема семінарського заняття 3:</i></p> <p>Проекти кооперативів Європи для молоді</p>	2
Разом			6

6. Теми практичних занять

№ з/п	№ заняття	Назва теми дисципліни та практичного заняття	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КООПЕРАЦІЇ			
1	3	Тема 1.1. Поняття і сутність кооперації <i>Практичне заняття 1</i> Вивчення законів України «Про споживчу кооперацію», «Про кооперацію»	2
МОДУЛЬ 2 СПОЖИВЧІ КООПЕРАТИВИ (СПОЖИВЧІ ТОВАРИСТВА) УКРАЇНИ			
2	7	Тема: 2.1. Споживчий кооператив – основа споживчої кооперації України <i>Практичне заняття 2</i> Основні етапи створення сільського споживчого товариства	2
3	9	Тема: 2.2. Галузі діяльності споживчої кооперації України <i>Практичне заняття 3</i> Ознайомлення з галузями діяльності споживчої кооперації України	2
4	12	Тема: 2.3. Фірмовий стиль (брендбук) споживчої кооперації <i>Практичне заняття 4</i> Вивчення порядку використання брендбуку Укркоопспілки у діловій документації та зовнішній рекламі	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КООПЕРАЦІЇ		
1.1.	<p>Поняття і сутність кооперації</p> <p>1. Поняття кооперації у тлумаченні українських вчених</p> <p>2. Стан і перспективи розвитку кооперації в Україні та світі. Соціально-економічне значення кооперативних підприємств для економіки держави.</p> <p>3. Реалізація кооперативних принципів у законах і підзаконних нормативних актах кооперації</p>	
1.2.	<p>Історичні етапи кооперативного руху та розвитку кооперації</p> <p>1. Перші кооперативні організації у Великій Британії. Рочдельська кооперативна доктрина</p> <p>2. Історичний огляд розвитку кооперативів в Україні</p> <p>3. Погляди і вчення українських засновників кооперації</p>	
МОДУЛЬ 2 СПОЖИВЧІ КООПЕРАТИВИ (СПОЖИВЧІ ТОВАРИСТВА) УКРАЇНИ		
2.1.	<p>Споживчий кооператив – основа споживчої кооперації України</p> <p>1. Юридичний статус споживчого товариства</p> <p>2. Пайовики – соціальна основа споживчого товариства</p> <p>3. Статут споживчого товариства</p>	
2.2.	<p>Галузі діяльності споживчої кооперації України</p> <p>1. Заготівельно-переробна і виробнича діяльність споживчої кооперації</p> <p>2. Концепція економічної безпеки споживчої кооперації України</p>	
2.3	<p>Фірмовий стиль (брендбук) споживчої кооперації України.</p> <p>1. Історія логотипу. Логотип, ділова документація, корпоративні шрифти.</p> <p>2. Стандарти корпоративних кольорів</p>	
МОДУЛЬ 3. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД КООПЕРАЦІЇ		
3.1.	<p>Кооперативні об'єднання у світі та Європі</p> <p>1. Особливості розвитку та основні види діяльності споживчих кооперативів провідних країн світу</p> <p>2. Міжнародне співробітництва кооперативних організацій</p>	
3.2.	<p>Освіта, професійна підготовка у кооперативах Європи в контексті кращих практик кооперативного бізнесу.</p> <p>1. Споживчі кооперативи: переваги і проблеми сприйняття молоддю.</p> <p>2. Кращі практики кооперативного бізнесу Нідерландів, Швеції</p>	

7. Методи навчання

- словесні (пояснення, лекція, інструктаж);
- наочні (ілюстрація – плакат, схема; демонстрація – відеофільми, мультимедійні файли);
- практичні(самостійна робота на занятті та поза аудиторна).

8. Методи контролю

Усне опитування, письмовий контроль: рішення ситуацій, комплексна контрольна робота, тестовий контроль.

9. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій.
2. Завдання для практичних занять.
3. Інструкційні картки для виконання практичних занять.
4. Плани семінарських занять
5. Інструкційні картки для семінарських занять
6. Завдання для самостійної роботи та методичні рекомендації з її виконання.
7. Тести для перевірки знань студентів.
8. Роздатковий матеріал.
9. Критерії оцінювання знань студентів.
10. Наочні посібники.

10. Рекомендована література

Основні підручники та навчальні посібники:

1. Конституція України.
2. Господарський кодекс України.
3. Закони України:
  3. 1. "Про споживчу кооперацію" від 10.04.92. - № 2265-ХІ.
  3. 2. "Про кооперацію" від 10.07.03 -№ 1087-ІУ.
  3. 3. "Про захист прав споживачів" від 12.05.91. - № 1023-ХІІ.
4. Постанови Кабінету Міністрів України:
  - 4.1. "Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів" від 15.06.06. - № 833.
  - 4.2. "Про затвердження Правил побутового обслуговування населення" від 16.05.94. - № 313.
5. Накази Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України:
  - 5.1. "Про затвердження Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами" від 11.07.03 ~№ 185.
  - 5.2. "Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами" від 19.04.07. -№ 104.
6. Наказ Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України "Про затвердження Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі" від 08.07.96. -№ 369.
7. ДСТУ 4281 : 2004 Заклади ресторанного господарства/ Класифікація. - К.: Держспоживстандарт України, 2004.
8. Матеріали Установчого з'їзду представницького органу споживчої кооперації України.
9. Матеріали Перших зборів Ради Всеукраїнської центральної спілки споживчих товариств.
10. Постанова Ради Центральної спілки споживчих товариств України VI зборів XIX скликання "Про Концепцію економічної безпеки споживчої кооперації України" від 12.11.08.

11. Постанова XXI (позачергового) з'їзду споживчої кооперації України "Про Програму подальшого реформування споживчої кооперації України" від 04.10.12.
12. Матеріали XVI, XVII, XVIII (позачергового), XIX з'їздів споживчої кооперації України.
13. Матеріали XX з'їзду споживчої кооперації України.
14. Матеріали XXI і XXII (позачергового) з'їздів споживчої кооперації України.
15. Матеріали II з'їзду споживчої кооперації України.
16. Аліман М.В., Бабенко С.Г., Гелей С. Д. Історія споживчої кооперації України. Львів, 1996
17. Апопій В. В. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. / В. В. Апопій, І. П. Міщук, С. І. Рудницький, Ю. М. Хом'як. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 496 с.
18. Гелей С. Д. Теорія та історія кооперації / С. Д. Гелей, Р. Я. Пастушенко та ін. - К.: Знання, 2013.
19. Споживча кооперація України. Відродження до сьогодення: монографія / За заг. ред. С. Гелея. - Львів : вид-во Львівської комерційної академії, 2013.

Допоміжна література:

1. Бабенко С.Г., Гелей С.Д., Гончарук Я.А., Пастушенко Р.Я. Основи кооперації. – К.: Знання, 2004.
2. Бойко О. Д. Історія України. – К: ВЦ «Академвидав», 2008.
3. Галузі споживчої кооперації. Опорн. консп. лек. - К. : НМЦ "Укоопосвіта", 2012.
4. Історія споживчої кооперації. Опорн. консп. лек. - К. : НМЦ "Укоопосвіта", 2012.
5. Історія України (підручник для ВНЗ), колектив авторів, кер. Зайцев Ю.Д., Світ, 2003;
6. Організація обслуговування. Опорн. консп. лекц. – К. : НМЦ «Укоопосвіта», Ч. I – 2009, Ч. II – 2007.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Укоопспілки – <http://uk.wikipedia.org/wiki/Укоопспілка>
2. Офіційний сайт Держгіпромнагляду - <http://www.dnopr.kiev.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України - <http://www.mon.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України - www.me.gov.ua
5. Офіційний сайт Інформаційно-правової системи ЛІГА: ЗАКОН - <http://www.ligazakon.ua/>
6. Інформаційно-пошукова правова система "Нормативні акти України (НАУ)" - <http://www.nau.ua>
7. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України - <http://portal.rada.gov.ua>